

2022-01-25
S2022/00556 (delvis)

Socialdepartementet

Länsstyrelserna

Uppdrag att bistå regionerna med prioritering av testning för covid-19 och att identifiera vissa nyckelfunktioner inom samhällsviktig verksamhet

Regeringens beslut

Regeringen ger länsstyrelserna i uppdrag att inom sina respektive geografiska områden bistå regionerna att säkerställa flöden för testning av de grupper som regionen vid behov behöver prioritera. Länsstyrelserna ska också bistå arbetsgivare inom samhällsviktig verksamhet med att identifiera de nyckelfunktioner inom dessa verksamheter som kan undantas från förhållningsregler för hushållskontakter om att stanna hemma från arbete, skola eller motsvarande vid covid-19-sjukdom i hushållet. Uppdraget är till viss del en förlängning av det uppdrag om att bistå regionerna i att säkerställa flöden för storskalig testning för covid-19 som länsstyrelserna haft under 2020 och 2021.

I uppdraget ingår att

- skyndsamt ta initiativ till att eventuella praktiska problem för att genomföra prioriterad testning identifieras och föra en dialog med berörda aktörer om möjliga lösningar,
- i samverkan med regionerna ta fram en konkret plan för hur personal med nyckelfunktioner inom samhällsviktiga verksamheter ska kunna identifieras och testas,
- i samverkan med MSB, regionerna och andra arbetsgivare inom samhällsviktig verksamhet sprida information om hur rutiner för screening kan tas fram och implementeras till arbetsgivare som har personal som kan omfattas av undantagen för hushållskontakter från

- förhållningsregler att vid covid-19-sjukdom i hushållet stanna hemma från arbete, skola eller motsvarande,
- baserat på den information och de riktlinjer som Folkhälsomyndigheten tar fram, och i samarbete med regionerna, anpassa och sprida information till allmänheten kring vilka som bör testas för covid-19 samt hur och var detta kan ske.

I genomförandet av uppdraget ska länsstyrelserna samverka med Folkhälsomyndigheten, MSB, regionerna, företrädare för kommuner samt eventuella andra berörda aktörer inom sina geografiska områden. Dialog med Sveriges Kommuner och Regioner ska ske vid behov.

Uppdraget ska samordnas av Länsstyrelsen i Stockholms län och ska redovisas löpande till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Utöver denna löpande redovisning ska länsstyrelserna senast den 1 februari 2022 bidra med underlag för en nationell lägesbild över hur arbetet med testning för covid-19 och nyckelfunktioner inom samhällsviktig verksamhet fortgår. Sådan lägesbild ska därefter redovisas löpande. Uppdraget avslutas den 30 juni 2022 men länsstyrelserna ska ha beredskap att, efter beslut av regeringen, återuppta arbetet med uppdraget. Redovisningarna ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

För uppdraget får länsstyrelserna under 2022 använda 42 000 000 kronor av de medel som har utbetalats till länsstyrelserna från anslagspost 25 Utökad testning under 2020 och 2021 men inte använts för det avsedda ändamålet vid utgången av 2021.

Närmare om uppdraget

Sverige har för närvarande en mycket hög smittspridning av covid-19. Den testkapacitet som byggts upp under pandemin räcker just nu inte till och en ännu högre kapacitet anses inte vara ändamålsenlig. De allra flesta regioner har långa väntetider både för att få lämna test och få provsvar. Detta i kombination med förhållningsreglerna när någon i hushållet är sjuk har påverkat personalförsörjningen negativt inom samhällsviktiga verksamheter så som hälso- och sjukvård, elförsörjning, skolväsende och omsorg.

Regionerna är ansvariga för provtagning och analys som sker enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och smittskyddslagen (2004:168). Regionerna har enligt arbetsmiljölagen (1977: 1160) även arbetsmiljöansvaret för den egna personalen.

Den 4 juni 2020 fick länsstyrelserna i uppdrag av regeringen att i samråd med Folkhälsomyndigheten bistå regionerna vid utbyggnaden av kapaciteten för och vid utförandet av serologisk testning och PCR-testning för covid-19 (S2020/05027). Uppdraget förlängdes 26 november 2020 för att gälla hela 2021. Av länsstyrelsernas regleringsbrev för 2022 framgår att *Länsstyrelserna ska ha beredskap att, efter beslut av regeringen, återuppta det arbete som tidigare utförts i enlighet med regeringsbesluten om uppdrag till länsstyrelserna att bistå regionerna i att säkerställa flöden för storskalig testning för covid-19 (S2020/05027) / .../.*

Det finns fortsatt behov av omfattande testning för att diagnosticera covid-19 och bryta smittkedjor, framförallt för att skydda sårbara grupper och reducera konsekvenserna för samhällsviktiga verksamheter. Samtidigt har kunskapsläget om vaccinernas skydd och om omikronvarianten av covid-19 möjliggjort att vissa regleringar kring förhållningsregler kan uppdateras.

Folkhälsomyndigheten ändrade den 20 januari 2022 förhållningsreglerna om att stanna hemma från arbete eller skola när man själv eller någon i hushållet är sjuk. Symtomfria personer med vissa nyckelfunktioner inom samhällsviktig verksamhet kan undantas från regeln om att stanna hemma förutsatt att riskreducerande åtgärder införs. Nyckelfunktioner inom samhällsviktig verksamhet definieras av MSB. På dessa arbetsplatser med personer som omfattas av undantagen är det viktigt att det finns rutiner för screening. Sådan screening bör genomföras under den perioden då personen annars skulle stannat hemma. Det gäller speciellt i miljöer med sårbara grupper t.ex. sjukvård och äldreomsorg.

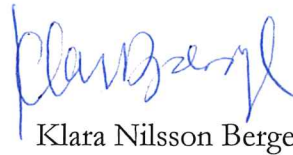
Testresurserna behöver användas där de gör som mest nytta. Folkhälsomyndigheten publicerade den 14 januari 2022 stöd till regionernas eventuella prioriteringar i arbetet med testning för covid-19. Dessa nationella rekommendationer uppdaterades 20 januari 2022. Testning med medicinskt behov och testning av personer inom hälso- och sjukvård och äldreomsorg prioriteras högst. Under en period när testkapaciteten underskrider behovet kan

regionerna nedprioritera testning av personer som inte behöver vara fysiskt på plats på arbetet. Folkhälsomyndigheten kan uppdatera och förändra dessa rekommendationer om hur prioritering ska ske.

På regeringens vägnar

Lena Hallengren

Klara Nilsson Berge

Kopia till

Folkhälsomyndigheten

Kammarkollegiet

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB

Samtliga regioner

Sveriges Kommuner och Regioner, SKR

Gotlands kommun

Smittskyddsläkarföreningen